

LI'I JA' SVUN TI APOXTOL PABLOE TI ISTS'IBABE TI MUCH'UTIC XCH'UNOJIC SC'OP RIOX TA EFESOE

¹ Vo'on Pabloon, yaj'apoxolon ti Jesucristoe yu'un ja' yech isc'an ti Rioxe ti chcal a'yuc c'usi yalaj ti Jesucristoe. Chajc'oponic tal ta vun, vo'oxuc ti slecubtasoj xa avo'onic ti Rioxe ti li' nacaloxuc ta jteclum Efesoe, ti sjunul avo'onic avich'o'ojic ta muc' ti Jesucristoe.

² Ac'u yac'boxuc crasia ti Jtotic Riox ta vinajele xchi'uc ti Cajvaltic Jesucristoe. Junuc me avo'onic, mu me c'usi xal avo'onic.

Ja' li' yalaj ti iquiltic c'u slequil yo'on ti Rioxe ti iquich'tic ta muc' ti Cristoe

³ Coliyalbotic ti Rioxe, ja' ti Yajval ti Cajvaltic Jesucristoe, ja' ti Stote, ti iquibetic xa c'u slequil li yo'one. Ja' iquiltic o ti iquich'tic ta muc' ti Cristoe.

⁴ Yu'un st'ujototc onox c'alal ch'abal to'ox li balamile ti chquich'tic ta muc' ti Cristoe yo' ch'abal o jmultic chiyilotique.

⁵⁻⁶ Yu'un snopoj onox ti chixch'amalinotique, yu'un sc'anojotc onox ti Rioxe. Sc'an no'ox yo'on stuc ti lixch'amalinotique yo' xcaltic o a'yuc ti toj lec yo'one, ti ta slequil no'ox yo'on lixc'uxubinotic ti iquich'tic ta muc' ti Xch'amale ti sc'anoj tajmeque.

⁷ Ja' iyac' ta milel ta scoj jmultic, iloc' xch'ich'el, yo' mu xa xi'ochotic o ta c'oc' ta sbatel osile. Ja' liyac'otic o ta pertonal, ja' ti sc'anojotic tajmeque.

⁸⁻⁹ Ti Rioxe iyac' xa quiltic ti sc'anojotique, yu'un lisp'ijubtasotic xa, ica'ibetic xa smelol ti c'usi mu to'ox bu vinajeme.

¹⁰ Ja' ti snopoj onox ti ta sta yora ti chac'be scuentain vinajel balamil ti Xch'amale.

¹¹⁻¹² Vo'oticotic li j'israeloticotique, jmalaojtitic onox ta xtal ti Cristoe. Lavi i'ay xae, iquich'titic xa ta muc', xch'amaloticotic xa ti Rioxe. Yu'un onox ja' yech snopoj ti Rioxe ti vo'oticotic chcac'titic ta ich'el ta muq'ue.

¹³ Ti c'alal ava'iic li vo'oxuque ti ja' chac' jcuxlejaltic ta sbatel osil ti Cristoe, avich'ic ta muc' uc, yech'o ti avich'beic xa seña uque ti xch'amaloxuc xa ti Rioxe, ja' ti Ch'ul Espíritue ti yaloj onox Riox chac' jchi'intique.

¹⁴ Ja' sliqueb ti c'usi chc'ot quich'tique yo' xquich'tic o ta muc' ta sbatel osil ti Rioxe.

Ja' li' yaloj ti tsc'an ti Pabloe ti más ac'u yilic c'u x'elan yo'on ti Rioxe

¹⁵⁻¹⁶ Yu'un ca'yoj ti ach'unojic o ti ja' istoj jmultic ti Cajvaltuc Jesuse, ti ac'anojic li jchi'iltactic ta xch'unel li sc'op Rioxe, yech'o ti “colaval”, chcutilan ti Rioxe. Scotol c'ac'al chul ta jol ti chajc'oponbeic Rioxe.

¹⁷⁻¹⁹ Ti yajval ti Cajvaltuc Jesucristoe, ja' ti Stote, ti lec yo'one, ja' ta jc'anbe ti ac'u sp'ijubtasoxuque yo' más xavilic o c'u x'elan li yo'one, yo' xach'unic o ti chba achi'inique, yu'un ja' layiq'uic o; yo' xach'unic o ti lec tajmec ti c'usi chc'ot jtatique,

vo'otic ti slecubtasoj xa co'ontique; yo' xach'unic o ti tsots syu'el ti Riox xchi'inojotique, vo'otic ti quich'ojtic xa ta muq'ue.

²⁰ Ti ixcha'cuxes loq'uel ta smuquenal ti Cristoe, ti iyac' chotluc ta sbats'ic'ob ta vinajele, ja' ivinaj o ti tsots syu'ele.

²¹ Lavie ja' ac'bil scuentain scotol ti Cristoe: anjeletic, xchi'uc pucujetic, xchi'uc crixchanoetic. Pero ma'uc no'ox lavie, xchi'uc ta sbatel osil.

²² Ja' xa i'ac'bat scuentain scotol c'alal ta vo'otic ti jch'unojtic li sc'op Rioxe. Ja' xa joltic ya'el ti Cristoe yu'un ja' xa chispasotic ta mantal.

²³ Spat xoconotic xa ya'el ti Cristoe ti ja' scuentainoj scotole. Ja' xa chitunotic yu'un.

2

Ja' li' yaloj ti ta slequil no'ox yo'on lispojotic ti Rioxe yo' mu xi'ochotic o ta c'oc' ta sbatel osile

¹ Ti Rioxe laxcha'cuxesic xa ya'el vo'oxuc ti chamemoxuc to'ox ya'el ta scoj li mulile.

² Ti vo'nee ja' yech apasic chac c'u cha'al tspasic ti much'utic mu to ta xch'unic li sc'op Rioxe. Ja' apasic c'usitic tsc'an ti much'u tspas mantal li' ta sba balamile, ja' ti pucuje, ti ja' ta smul ti mu xch'unic sc'op Riox li crixchanoetique.

³ Ti vo'nee ja' yech ijpastic jcotoltic. Ja' no'ox ijpastic ti c'usi iyal co'ontique, ti c'usi ijnoptic jtuctique. Yech'o ti sc'oplal ox chiyac'botic castico ti Rioxe chac c'u cha'al chich'ic ti much'utic mu xch'unic ti c'usi yaloje.

⁴⁻⁵ Pero toj c'uxotic ta yo'on ti Rioxe. Sc'anojotic tajmec, yech'o un ac'u mi chamemotoc to'ox liy-ilotoc ta scoj li jmultique, pero lixcha'cuxesotic xa

ya'el ti c'alal iquich'tic ta muc' ti Cristoe. Ta slequil no'ox yo'on ti mu xa bu chi'ochotic ta c'oc' ta sbatel osile.

⁶ Ti c'alal lixcha'cuxesotic ya'ele, lixchotanotic ya'el ta vinajel chac c'u cha'al ichoti ta vinajel ti Cristoe ti c'alal icha'cuxesate.

⁷ Ti x'elan ispase, yu'un chac' quiltic ta sbatel osil ti sc'anojotic lavi quich'ohtic ta muc' ti Jesucristoe.

⁸ Ta slequil no'ox yo'on lispojotic ti Rioxe yo' mu xi'ochotic o ta c'oc' ta sbatel osile, ja' ti ijch'untic ti ja' istoj jmultic ti Cristoe. Mu jtuticuc no'ox ijpoj batic. Ja' jmotontic yu'un ti Rioxe.

⁹ Mu'nuc oy c'usi ijpastic ti lispojotic oe. Ti oyuque, yic'al jtoy o jbatic.

¹⁰ Ja' islecubtas co'ontic ti c'alal iquich'tic ta muc' ti Jesucristoe yo' jpastic o li c'usitic leque. Vo'ne onox snopoj ti Rioxe ti ja' ta jpastic li c'usitic leque.

Ja' li' yaloy ti lec xa xquil jbatic lavi co'ol quich'ohtic ta muc' ti Cristoe

¹¹ Vo'oxuc ti ma'uc juriooxuque, mu me xch'ay xava'iic ti ch'acalotic to'oxe. Mu to'ox bu lec xaquilticotic vo'oticotic li juriooticotique, ja' ti muc bu avich'ohtic circuncisione. Ti calojticotique, más lecoticotic ti quich'ohticotic circuncisione.

¹² Mu to'ox bu ava'yojbeic sc'oplal ti Cristoe, ja' ti ma'uc juriooxuque. Mu to'ox bu ava'iic ti yaloy onox ti Rioxe ti chtal ti much'u tsoj jmultique. Yech'o ti mu to'ox xana'ic ti sc'oplal onox chacuxiic ta sbatel osil uque, ja' ti muc bu xava'ibeic sc'oplal ti Riox ta vinajele.

¹³ Lavi avich'ic xa ta muc' ti Jesucristoe, avich'ic xa ta muc' noxtoc ti Rioxe, yu'un ach'unic xa ti ja' iyac' sba ta milel ta scoj jmultic ti Jesucristoe.

¹⁴ Ti co'ol quich'octic xa ta muc' ti Cristoe, lec xa xquil jbatic, jun xa chiyilotic. Yu'un co'ol xchi'uc islomes ya'el ti pac'na c'alalotic oe.

¹⁵ Ti c'alal icham ta cruz ta scoj jmultic jcotoltic ti Cristoe, ja' ich'ay o sc'oplal li smantaltac Rioxe ti calojticotic ti ja' chicuxioticotic o ta sbatel osile. Listsobotic xa, mu xa bu ch'acalotic. Jun no'ox jteclumaltic ya'el. Co'ol xa lec co'ontic, co'ol xa joltic.

¹⁶ Pero ma'uc no'ox ico'olaj o joltic vo'otic ti ijch'untic ti icham ta cruz ta scoj jmultic ti Jesucristoe. Co'ol xa joltic noxtoc xchi'uc ti Rioxe, lec xa xquil jbatic jchi'uctic.

¹⁷ Vo'oxuc ti mu to'ox chavich'ic ta muc' ti Rioxe, la'albat ava'iic ti ja' ch'abal o jmultic chiyilotic Riox mi iquich'tic ta muc' ti Cristoe. Ja' no'ox yech li'albatoticotic uc vo'oticotic ti quich'octicotic onox ta muc' Riox ti ta alele.

¹⁸ Lavi co'ol xa quich'octic ta muc' ti Cristoe, yech'o un co'ol xa xu' jc'opontic ti Jtotic Riox ta vinajele, yu'un jun no'ox ti Ch'ul Espíritu yac'octicotic jchi'intique.

¹⁹ Yech'o un mu xa yanicoxuc, jchi'il xa jbatic xchi'uc scotol li yan xch'amaltac Rioxe.

²⁰ Jcotoltic snaotic xa ya'el ti Rioxe. Li stanal yoc ya'ele, vo'oticotic li yaj'apoxtoloticotic ti Cajvaltic Jesuse xchi'uc ti yaj'alc'optac Riox ti ta más vo'nee. Li ton i'och ta chiquina ya'ele, ja' ti Jesucristoe.

²¹ Ti Rioxe ja' tey ta snap'an tal ya'el li yan tone, c'unc'un chtoy muyel ya'el, chc'ataj ta jp'ej slequil

templo ya'el.

²²Tey xa nap'aloxuc ya'el uc yu'un avich'ic xa ta muc' ti Cristoe. Co'ol xchi'uc stemplootic xa ya'el ti Rioxe yu'un tal xchi'inotic ti Ch'ul Espíritue.

3

Ja' li' yaloj ti ja' yabtel ti Pabloe ti chalbe sc'op Riox ti much'utic ma'uc j'israeletique

¹Lavi li' ochemon ta chuquel vo'on li Pabloone, ja' ti chcal ava'iic ti chac' acuxlejalic ta sbatel osil uc ti Jesucristoe, vo'oxuc ti ma'uc juriooxuque. Yu'un ja' yech isc'an ti Jesucristoe ti li'och ta chuquele.

²Ava'yojic nan ti ta slequil no'ox yo'on list'uj ti Rioxe ti chacalbeic ti c'usi yaloje.

³Ti c'usi snopoj onox ti Rioxe ti mu to'ox bu svinajesoje, liyalbe xa, yech'o ti ijts'iba tal li jayp'el li'i.

⁴Ti c'alal xaq'uelic li jvun li'i, chavilic ti liyalbe xa ti Rioxe ti c'usi mu to'ox bu svinajesoje.

⁵Ti jaylajunq'uex crixchanoetic laj ech'uque, muc sna'ic. Lavie isyules xa ta jolticotic ti Ch'ul Espíritue, vo'ototicotic li yaj'apoxtoloticotic ti Cajvaltic Jesucristoe xchi'uc ti yaj'alc'optaque.

⁶Ja' ti co'ol chic'uxubinatotique, vo'oxuc ti ma'uc juriooxuque. Co'ol chispasotic ta mantal, co'ol chac' cuxlicotic ta sbatel osil.

⁷Vo'on list'uj ta yalel a'yuc ti ja' chac' jcuxlejaltic ta sbatel osil ti Cajvaltic Jesuse. Ta slequil no'ox yo'on list'uj ti Rioxe. Ta slequil no'ox yo'on listsat-subtasbe co'on ta spasel li c'usitic tsc'ane.

⁸Li vo'one más mu c'u jtu chca'i, mu xico'olaj xchi'uc li yan xch'amaltac Rioxe. Ta slequil no'ox

yo'on list'uj ti Rioxe ti chcal avaiic vo'oxuc ti ma'uc juriooxuque, ti mu no'ox albajuc chiyac'botic bentisyon ti Cristoe mi chquich'tic ta muq'ue.

⁹ Chcal a'yuc ti ja' onox yech snopoj ti Rioxe, ja' ti much'u ispas scotol li c'usitic oye. Pero mu to'ox bu vinajem.

¹⁰ Lavie ic'ot xa, yu'un co'ol xa xchi'inojotic ti Cristoe, vo'otic ti quich'ojtic xa ta muq'ue. Junotic xa ta jcotoltic. Ti anjeletic ta vinajele chilik ti yu'un onox lec snopoj ti Rioxe ti c'u x'elan chc'ot o ti c'usitic ispase.

¹¹ Ti Rioxe vo'ne onox snopoj ti ja' yech chtal spas ti Cristo Jesuse, ja' ti Cajvaltique.

¹² Lavi ijch'untic xa ti ja' istoj jmultique, yech'o un mu xa xixi'otic ta sc'oponel ti Rioxe.

¹³ Yech'o un chacalbeic ti mu me xavicta o abaic ti ja' abol o jba ti lacialbeic ti c'uxi chacuxiic ta sbatel osile, yo' xabatic o ta lequilal ta sbatel osile.

Ja' li' yaloj ti mu no'ox albajuc c'u x'elan sc'anojotic ti Cristoe

¹⁴ Yech'o un chajc'oponbeic Riox, ja' ti Stot ti Cajvaltic Jesucristoe.

¹⁵ Yu'un ja' Jtotic ta jcotoltic xchi'uc ti much'utic teyc xa ta vinajele.

¹⁶ Ti toj lec yo'one, ta jc'anbe ti ac'u stsat-subtas avo'onic ta syu'el ti Ch'ul Espíritu yac'oj achi'inique.

¹⁷⁻¹⁸ Ja' ta jc'anbe ti chach'unic ti c'usi chayalbeic ti Cristoe lavi ach'unojic ti sc'anojoxuque. Mi sjunul co'ontic ta jch'untic ti sc'anojotique,

chquiltic ti sc'anojotic tajmeque, vo'otic ti xch'amalotic xa ti Rioxe.

¹⁹ Pero mu xljaj quiltic scotol yu'un mu no'ox albijuc c'u x'elan sc'anojotic ti Cristoe. Mi ach'unojic ti sc'anojoxuc tajmeque, chco'olaj avo'onic xchi'uc ti Rioxe.

²⁰ Ti Riox xchi'inojotique tsots syu'el. Ma'uc no'ox yech yepal chiscoltaotic chac c'u cha'al ta jc'anbetique. Más to chiscoltaotic chac c'u cha'al jnopojtique.

²¹ Yech'o ti stuc no'ox “colaval” chcutic ta sbatel osile, vo'otic ti quich'ojtic xa ta muc' ti Jesucristoe. Toj lec ti ja' yech chc'ote.

4

Ja' li' yalaj ti junotic xa lavi xchi'inojotic ti Ch'ul Espíritue

¹ Lavi li' tiq'uilon o ta chuquel ti chitun yu'un ti Cajvaltic Jesuse, oy c'usi chacalbeic. Ti layiq'uic ti Rioxe, ja' tsc'an ti naca lec li c'usitic chapasique.

² Mu me xatoy abaic. Lec xac'opojic, co'olco'ol xats'icbe abaic mi oy c'usi chopol íbat avu'unique yo' xvinaj o ti ac'anoj abaique.

³ Yu'un sco'oltasoj xa ajolic ti Ch'ul Espíritue, yech'o un yechicoxuc me ti co'ol ajolique.

⁴ Yu'un junotic xa ta jcotoltic. Jun no'ox ti Ch'ul Espíritu tal xchi'inotique. Co'ol jpatoj co'ontic ti chicuxiotic ta sbatel osile. Yu'un onox ja' yech snopoj ti Rioxe, yech'o ti liyic'otique.

⁵ Jun no'ox cajvaltic ta jcotoltic. Co'ol jch'unojtic ti icham ta scoj jmultique, co'ol quich'ojtic vo'.

⁶ Jun no'ox ti Rioxe, ja' Jtotic ta jcotoltic. Ja' xchabiojotic ta jcotoltic. Ja' chitunotic yu'un ta jcotoltic. Li' xchi'inojotic ta jcotoltique.

⁷ Pero stosoltosol c'usi yac'oj jpastic jujuntal ti Cristoe yo' co'olco'ol jcolta o jbatique.

⁸ Ja' onox yech ts'ibabil ta sc'op Riox chac li'i: Chtal xch'aybe syu'el ti totil pucuje yo' xcolic o loq'uel ti much'utic ch-ich'on o ta muq'ue.

Ts'acal to ta sut ech'el ta vinajel.

Stosoltosol c'usi chac'be spasic,

xi ts'ibabil.

⁹ Ti x'elan ts'ibabil ti tsut ech'el ta vinajele, yu'un tey onox liquem tal ti c'alal i'ay li' ta sba balamile. Mu c'ajomuc no'ox li' i'aye, i'ay noxtoc ta c'otebal yo' bu ti much'utic tsmalaic albel bu chbatic ta sbatel osile.

¹⁰ Ti much'u i'aye ja' onox ti isut ech'el ta vinajele. Ja' iscuentain vinajel balamil, xchi'uc c'otebal.

¹¹ Ja' yac'ojbotic ti c'usitic ta jpastic jujuntale yo' ti co'olco'ol jcolta o jbatique. Oy apoxtoloticotic. Li jlome j'alc'opetic. Li jlome chalic ech'el a'yuc c'usi yaloj ti Cajvaltuc Jesuse. Li jlome ta xchanub-tasic li much'utic xch'unojic li sc'op Rioxe.

¹² Scotol le'e, ja' yo' xachanic o acotolic uc c'u x'elan chatunic yu'un ti Cristoe, vo'otic ti co'ol spat xoconotic ya'ele.

¹³ Yu'un ja' tsc'an ti co'ol jch'unojtic o ti ja' chiscoltaotic ti Xch'amal Rioxe, ti co'ol ta jna'betic c'u x'elan yo'one, yo' co'ol spas o cu'untic c'usitic lec chil ti Rioxe chac c'u cha'al tspas ti Cristoe.

¹⁴ Mi ja' yechotique, mu xa jnoptic chac c'u cha'al tsnop li c'oxetique. Li c'oxetique mu jmojuc

li c'usi tsnopique. Mi jmoj ti c'usi ta jnoptique, mu c'usuc no'ox jch'untic. Yu'un mi c'usuc no'ox jch'untique, co'olotic xchi'uc li c'usi xbat ta jot ta jot ta iq'ue. Mu voeluc ta jch'untic c'usi chalic li much'utic chlo'lovanique.

¹⁵ Li vo'otique ja' ta jch'untic li c'usi yeche, chic'uxubinvanotic. C'unc'un chico'olajotic xchi'uc ti Cristoe yu'un ja' joltic ya'el.

¹⁶ Lavi spat xoconotic xa ya'el ti Cristoe, chiscoltaotic ta spasel ti c'usi snopoj ta jpastique. Mi ja' ta jpastic jujuntale, co'ol bal chca'itic, más ta jc'an jbatic. Ja' chac c'u cha'al li vo'otique, ti ep ta tos li c'usitic oy cu'untique. Oy coctic, oy jc'obtic, pero chlaj tunuc cu'untic scotol.

Ja' li'yaloj ti naca xa lec c'usitic ta jpastic vo'otic ti quich'oitic xa ta muc' ti Cristoe

¹⁷ Lavi chitun yu'un ti Cajvaltique, chacalbe ava'iic. Mu xa me xapasic chac c'u cha'al tspasic lachi'ilique ti mu to ta xch'unic li sc'op Rioxe. Yu'un mu c'usi bal o li c'usitic ta snopique xchi'uc li c'usitic ta spastique.

¹⁸ Yech no'ox li c'usitic xch'unojique. Muc bu ac'bilic scuxlejalic ta sbatel osil yu'un ti Rioxe yu'un mu xch'unic ti ja' chac' jcuxlejaltic ta sbatel osile, ja' ti mu sc'an xich'ic ta muc' ti Rioxe.

¹⁹ Ch'abal xa xi'elal cha'iic ti Rioxe. Tsa'yantsic, tsa'yajmulic, ja' no'ox ta yo'onic li c'usitic chopole.

²⁰⁻²¹ Yan li vo'oxuque ja' xa achanojic c'u x'elan ti Cristoe. Mi ach'unojic li c'usi chale, mi xchanub-tasojoxuque, ma'uc xa yech chapasic, yu'un naca lec c'usitic tspas ti Jesuse.

²² Ava'yojic ti tsc'an chavictaic spasel li c'usitic chopole ti nopem to'ox xava'iic spasele, yu'un ja' chislo'lootic, ja' chi'ochotic o ta c'oc' ta sbatel osil.

²³ Ja' tsc'an ti naca xa lec li c'usitic chanopique.

²⁴ Ja' tsc'an ti naca xa lec li c'usitic chapasique chac c'u cha'al naca lec c'usi tspas ti Rioxe, ti mu sc'an c'usi chopole.

²⁵ Yech'o un mu xa me xanopbe abaic c'op. Ja' tsc'an ti naca yech li c'usitic chavalbe abaique yu'un junoxuc xa, ac'u mi epoxuc.

²⁶ Mi oy bu iyac' sc'ac'al avo'onique, mu me xba asa' amulic. Mu me sjunuluc c'ac'al capemoxuc.

²⁷ Yu'un yic'al xasujic ta mulil ti pucuje.

²⁸ Mi oy to'ox la'elc'ajique, mu xa me xa'elc'ajic. Más lec abtejanic. Lac'obique ja' tunuc o li c'usitic leque yo' xacoltaic o ti much'utic ch'abal c'usuc yu'unique.

²⁹ Mu xa me c'usi chopol xloc' ta aveic. Ja' xavalic li c'usitic leque, ti c'usitic bal xa'iic ti much'utic chac'oponique. Lec smelol xatac'beic mi oy c'usi tsjaq'uique.

³⁰ Mu me xavac'beic yat yo'on ti Ch'ul Espíritue ti jun xchi'uc ti Rioxe, yu'un ja' seña quich'octic ti chicuxiotic ta sbatel osil ti c'alal sta yorae.

³¹ Mu me teyuc no'ox ta avo'onic mi oy c'usi chopol la'albatique, mi oy c'usi chopol lacha'leatique. Mu xa me xacapic, mu xa me xac'ac'alc'opojic, mu xa me xavut abaic, mu xa me xasa'be aba amulic, mu xa me c'usitic yan chopol xapasic.

³² Lec me xavil abaic, co'olco'ol xac'uxubin abaic. Co'olco'ol xavac' abaic ta pertonal chac c'u

cha'al layaq'uic ta pertonal ti Rioxe lavi avich'ic ta muc' ti Cristoe.

5

Ja' li' yaloj ti tsc'an chcac'tic iluc ti xch'amalotic xa ti Rioxe

¹ Lavi xch'amaloxuc xa ti Rioxe, yech'o un sc'anojoxuc. Ja' tsc'an chachanic ti c'u x'elan ti yo'one.

² Tsc'an chac'uxubin abaic chac c'u cha'al lixc'uxubinotic ti Cristoe yu'un iyac' sba ta milel ta scoj jmultic. Ti x'elan ispase, ja' smoton iya'i ti Rioxe, lec iyil.

³ Yech'o un mu xa me xasa' avantsic, mu xa me xasa' avajmulic. Scotol li c'usitic chopole mu xa me xapasic. Mu xa me c'usi xpich' avo'onic. J'ech'el xach'ay ta ajolic yu'un xch'amaloxuc xa ti Rioxe.

⁴ Mu xa me c'usi chopol xavalic, mu xa me xa'ixtolo'ilajic. Ja' xa no'ox "colaval", utic ti Rioxe ti chascoltaique.

⁵ Na'ic me ti mu x'ochic yo' bu tspas mantal ti Cristoe, ja' ti Rioxe, ti much'utic tsa' yantse, ti much'utic tsa' yajmule, xchi'uc ti much'utic chopol c'usi tspasique, xchi'uc ti much'utic scotol c'usi chpich' yo'onique. Ti mi scotol c'usi chpich' o avo'onique, co'ol xchi'uc avich'ojic to ta muc' santoetic chil ti Rioxe yu'un mu sjunuluc avo'onic avich'ojic ta muc' ti Rioxe.

⁶ Mu me xaslo'loic ti much'utic lec xa ya'el ti c'usi chayalbeique. Ti much'utic chopol c'usi tspasique ti mu xch'unic c'usitic yaloj ti Rioxe, ch-ac'batic castico yu'un ti Rioxe.

⁷ Yech'o un mu me xachi'inic ta spasel c'usitic chopol ti much'utic ja' yech tspasique.

⁸ Ja' to'ox yech apasic ti vo'nee, teyoxuc to'ox ta ic' osil ya'el yu'un muc xana'ic mi oy ti Rioxe. Yan lavie, ta sac osiloxuc xa ya'el yu'un avich'ojic xa ta muc'. Yech'o un aq'uic iluc ti avich'ojic xa ta muq'ue, ti xch'amaloxuc xae.

⁹ Mi xchi'inojotic ti Ch'ul Espíritue, lec co'ontic, lec c'usi ta jpastic, yech li c'usi chcaltique.

¹⁰ Ja' chanic spasel c'usitic lec chil ti Cajvaltique.

¹¹ Mu me xachi'inic ta spasel c'usitic chopol ti much'utic teyic ta ic' osil ya'ele. Más lec albeic sc'op Riox yo' xul o ta sjolic ti chopol li c'usitic tspasique.

¹² Yu'un q'uexlal sba tajmec li c'usitic mucul tspasique.

¹³ Yan mi chcalbetic li sc'op Rioxe, chlic ti oy smulique. Mi ta xch'unique, chictaic. Ja' chlic spasic li c'usitic leque.

¹⁴ Yech'o ti ja' yech chal li sc'op Rioxe:

Ti much'utic ja' no'ox ta yo'onic spasel li c'usitic chopole,

co'ol xchi'uc chamemic ch-ileic yu'un ti Rioxe.

Pero ta xcha'cuxesatic ya'el yu'un ta xlecubtasbat yo'onic yu'un ti Cristoe, xi.

¹⁵ Yech'o un ich'o me abaic ta cuenta, p'ijanic me, mu me xapasic sonsoal.

¹⁶ Mu me yechuc no'ox xach'ayic c'ac'al, albeic sc'op Riox li crixchanoetique yu'un yantic xa tso- quic.

17 Mu xa me xanopic chac c'u cha'al tsnopic ti much'utic mu xich'ic ta muc' ti Rioxe. Ja' pasic c'usitic tsc'an ti Cajvaltique.

18 Mu xa me xayacubic yu'un ja' tsoc o ajolic. Más lec ja' ch'unic c'usi chayalbeic ti Ch'ul Espíritue.

19 Albo abaic li sc'op Rioxe, q'uevujintaic ti Cajvaltic Jesucristoe. Sjunul avo'onic xaq'uevujintaic.

20 “Colaval, Cajval”, utic ti Jtotic Riox ta vinajele ti c'usi chtal ta atojolique, ac'u mi lec, ac'u mi chopol. Ja' yech tsc'an chavalic lavi avich'oijc xa ta muc' ti Cajvaltic Jesucristoe.

Ja' li' yaloj ti tsc'an co'olco'ol chquich' jbatic ta muc' tajnatique

21 Co'olco'ol xavich' abaic ta muc' lavi avich'oijc ta muc' ti Jesucristoe.

22 Antsetic, ich'ic ta muc' amalalic yu'un ja' yech tsc'an ti Cajvaltique.

23 Li vinique ja' chalbe mantal li yajnile ja' chac c'u cha'al chiyalbotic mantal ti Cristoe, vo'otic ti quich'ojtíc xa ta muq'ue, ti spat xoconotic xa ya'ele. Ja' istoj jmultic.

24 Ja' chac c'u cha'al quich'ojtíc ta muc' ti Cristoe, ja' no'ox yech ac'u yich'ic ta muc' smalalic li antsetique.

25-26 Viniquetic, c'ano me lavajnilique chac c'u cha'al sc'anojotic ti Cristoe. Ivinaj ti sc'anojotique yu'un iyac' svocol cu'untic. Ti ijch'untic ti c'usi yaloje, ja' ilecub o co'ontic. Ti iquich'tic vo'e, ja' seña ti lec xa li co'ontique.

27 Yech'o un c'alal xc'ot jva'an jbatc ta stojole, vo'otic ti quich'ojtac xa ta muq'ue, lec chiyilotic, ch'abal jmultic, lec co'ontic.

28 Ja' no'ox yech noxtoc, viniqetic, c'uxubino me avajnilic chac c'u cha'al chac'uxubin aba atuque. Ti much'u xc'uxubinoj li yajnile, co'ol xchi'uc stuc no'ox ta xc'uxubin sba.

29 Mi jun muc much'u ti mu sc'an li spat xocone; tsmac'lin sba, chc'uxubin sba chac c'u cha'al xc'uxubinojotic ti Cristoe, vo'otic ti quich'ojtac xa ta muq'ue.

30 Yu'un spat xoconotic sbaquelotic ya'el.

31 Ja' yech ts'ibabil ta sc'op Riox: “Li cremotique ta xch'ac sbaic xchi'uc stot sme'ic ti c'alal sta yajnilique. Xcha'va'alic jun xa chc'otic”, xi.

32 Mi ica'ibetic smelol le'e, toj lec. Chcal vo'one ja' no'ox yechotic uc, junotic xa xchi'uc ti Cristoe, vo'otic ti quich'ojtac xa ta muq'ue.

33 Yech'o un, viniqetic, c'uxubino me lavajnilique chac c'u cha'al chac'uxubin aba atuque. Ja' no'ox yech uc, antsetic, ich'o me ta muc' lamalalique.

6

1 Cremotic, tsebetic, ch'unbo me smantal atot ame'ic yu'un ja' yech tsc'an ti Cajvaltique.

2-3 Li mantal li'i ja' li primero chiyalbotic ti c'usibentisyonal ta jtatic ti mi ijch'untique. Yu'un ja' yech iyal ti Rioxe: “Ich'o me ta muc' atot ame' yo' lec xabatic oe, yo' xnatij o acuxlejalic li' ta sba balamile”, xi.

4 Vo'oxuc ti totiloxuque, ti me'iloXuque, mu me xasa'be sc'ac'al yo'on lach'amalique. Tuc' me

xavalbeic mantal chac c'u cha'al tuc' chiyalbotic mantal ti Cajvaltique. Mi mu xch'un amantaliq, tsitsic chac c'u cha'al chistsitsotic ya'el ti Cajvaltique.

⁵ Mozoiletic, ch'unbo me smantal avajvalic li' ta sba balamile. Ich'ic me ta muc' chac c'u cha'al avich'ojic ta muc' ti Cristoe. Sjunul me avo'on xa'abtejic.

⁶ Mu me ja'uc no'ox lec xa cha'abtejic yilel c'alal tey q'uelbiloxuque chac c'u cha'al li much'utic ja'to lec xa ch-abtejic yilel c'alal q'uelbifique yo' lec o sc'oplalic ti yalojique. Yan li vo'oxuque ja'uc me yechicoxuc chac c'u cha'al li much'utic sjunul yo'onic chtunic yu'un ti Cristoe ti sjunul yo'onic tspace c'usi tsc'an ti Rioxe.

⁷ Ta slequiluc me avo'onic xapasic ti c'usi cha'ac'bat apasique, mu me ta sujeluc. Yu'un ja' cha'abtejic ya'el yu'un ti Cajvaltique, ma'uc no'ox cha'abtejic yu'un li crixchanoetic.

⁸ Ana'ojic ti chistojetic ya'el ti Cajvaltique mi lec ti c'usi ta jpaste, ac'u mi mozinbilotic, ac'u mi ch'abal.

⁹ Vo'oxuc ti ajvaliloxuque, lec me xavil lamo-zoique. Mu me xavutic, tuc' me xavalbeic mantal. Na'ic me ti jun no'ox ti cajvaltic ta vinajele. Ti Cajvaltique muc bu ta st'uj crixchanoetic.

Ja' li yaloj ti ja' jmactic ya'el mi jch'unojtic ti ja' chiscoltaotic ti Cajvaltique

¹⁰ Vo'otic ti jchi'il jbatc ta xch'unel li sc'op Rioxe, slajeb xa chacalbeic. Ch'unic me ti chascoltaic ti Cajvaltic Jesuse yu'un tsots syu'el.

11 J'ech'el me xach'unic ti chascoltaique yu'un ja' amaquic ya'el ti yac'oboxuc ti Rioxe yo' mu xach'unic o c'usi chal ti pucuje.

12 Yu'un ma'uc jchi'iltic ta crixchanoal ti ta jtsac jbatic jchi'uctique. Ja' ta jtsac jbatic ya'el xchi'uc ti pucujétique, ti li' tspasic mantal ta sba balamile, ti ja' chislo'lootic ta spasel li c'usitic chopole.

13 Yech'o un j'ech'el me xach'unic ti chascoltaic ti Rioxe yo' mu xach'unic o ti c'alal chaslo'loic ti pucuje. Mi muc xach'unique, vo'oxuc icuch avu'unic.

14 Ja' no'ox xach'unic li c'usitic yeche. Ja' no'ox xavalic li c'usitic yeche. Ja' xchuc ach'utic ya'el. Ja' no'ox xapasic li c'usi leque. Ja' ataq'uinc'u'ic ya'el.

15 Sjunul me avo'on xatunic yu'un ti Rioxe ti ach'unic xa ti ch'abal xa amulic chayilique. Ja' axonobic ya'el.

16 Ti c'usi más tsots sc'oplal ta scotole, ja' ti ach'unojic ti istoj amulic ti Jesucristoe, ti ach'unojic noxtoc ti chascoltaique. Ja' xa mu xcuch o yu'un ti pucuje yu'un ja' chamaquic o ta jot ta jot ya'el ti c'usi chal ti pucuje ti ja' yech ach'unojique.

17 J'ech'el me xach'unic ti chacuxiic ta sbatel osile. Ja' acascoic ya'el. Ja' avespadaic ya'el li sc'op Rioxe ti ta syules ta ajolic ti Ch'ul Espíritue.

18 Tsc'an chac'oponic Riox scotol c'ac'al. Albeic sp'ijubtasoxuc ta sc'oponel Riox ti Ch'ul Espíritue. Mu me xch'ay xava'iic sc'oponel. C'oponbeic Riox scotol c'ac'al li jchi'iltactic ta xch'unel li sc'op Rioxe.

19 C'oponbecon Riox uc yo' xul o ta jol ti c'usi chcale, yo' mu xixi' oe, yo' jamal xcalbeic o li yan

crixchanoetique ti xu' chcuxiic ta sbatel osil uque, ja' ti mu to'ox bu vinajeme.

²⁰ Ja' chuculon o ta carina ti ja' chcal a'yuque. Yech'o un c'oponbecon Riox yo' jamal xcal o a'yuque yu'un ja' yech tsc'an ti jamal chcal a'yuque.

²¹ Ja' ta jc'an ti chava'iic ti c'u xi'elane, ti c'usi ta jpase. Ja' tal yal ava'iic li Tíquicoe, ti jc'anojtique, ti sjunul yo'on chal a'yuc c'usi yaloj ti Cajvaltic Jesuse.

²² Ja' ijtac o tal ti chal ava'iic ti c'u xi'elane. Ja' tal spat avo'onic yo' mu xavat o avo'onique.

²³ Ti Jtotic Riox ta vinajele xchi'uc ti Cajvaltic Jesucristoe ac'u spas ta jun avo'onic yo' mu c'usi xal o avo'onique. Ac'u scoltaoxuc ta xch'unel ti chascaltaireque yo' más xac'an o abaique.

²⁴ Ac'u ac'baticuc crasia scotol ti much'utic j'ech'el sc'anojic o ti Cajvaltic Jesucristoe.

**Sc'op riox: ja' li' yaløj ti chac' jcuxlejaltic ta
sbatel osli ti cajvaltíc Jesucristoe
New Testament in Tzotzil Zinacantan; tzo
(MX:tzo:Tzotzil)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tzotzil

Dialect: Zinacantan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tzotzil

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

f6d89cf8-4336-5296-a8d0-5fb6684eee12